

Van: Groninger Gasberaad

Verzonden: woensdag 6 januari 2021 12:14

Aan: Kastermans, Hans

Onderwerp: ***BULK*** Nieuwsbrief Groninger Gasberaad #62

Nieuwsbrief Groninger Gasberaad #62 - 6 januari 2021

[Bekijk deze email in uw browser](#)

In deze nieuwsbrief een filmpje, foto's en muziek en daarnaast een Uit het beraad, eerste brief over Versterken na Bestuursakkoord, ervaringen waardedalingsregeling, reactie op professionals over de versterkingsoperatie, bevingsverhaal Fred en Wilma, werkbezoeken Tweede Kamer, oproep Samen sta je sterk, Uit de oude doos, Help Toneelgroep Jan Vos, Versterking in beeld, ingezonden brief en gaswinning in het nieuws.

Nieuwjaarsgroet

Hij is er weer! Langer dan u gewend was verscheen er geen nieuwsbrief. Na het verschijnen van de [Barometer 'Boudel op Rieg'](#) waren we even uitgeschreven. Maar

inmiddels is er alweer zo veel gebeurd en staat er zo veel op stapel dat we het nieuwe jaar beginnen met het goede voornemen u weer regelmatig te voorzien van actuele informatie. Maar allereerst namens de staf en alle leden van het Groninger Gasberaad voor iedereen de beste wensen voor 2021!

Uit het beraad

Het afgelopen jaar zal in veel opzichten de geschiedenis in gaan als een keerpunt. Voor het eerst kreeg ons land te maken met een nationale crisis waarvoor alles uit de kast getrokken moest worden (Covid-19). Enerzijds lukte dat, voor de ondersteuning van de economie werd heel snel veel geld vrijgemaakt. Anderzijds bleek dat de overheid op het gebied van zaken effectief organiseren lang niet zo gesmeerd loopt als velen hadden verwacht. En voor het eerst kwam Nederland tot de ontdekking dat het parlement wetten had gemaakt die niet bedoeld waren om de mensen te beschermen, maar om de Staat en de schatkist te beschermen (toeslagenaffaire).

Voor Groningen is dit allemaal niet nieuw. In Groningen is al langer sprake van crisis, overigens zonder dat daarvoor alles uit de kast is getrokken. Er kwam het afgelopen jaar wel geld vrij, maar ook hier blijft het effectief organiseren (ver) achter. En in Groningen weten we al lang dat wet- en regelgeving niet per se ten dienste staat van (bescherming van) burgers, maar soms heel andere belangen moet beschermen.

Voor gaswinningsgedupeerden betekende 2020 vooral 'meer van hetzelfde' en bleef een keerpunt opnieuw uit. Geen doorbraak in de bureaucratie, geen verlichting, geen snelheid, geen duidelijkheid. Wel een Bestuursakkoord ter waarde van ruim een miljard euro.

Is dat geen keerpunt? De tijd zal het leren. Voorlopig is het de zoveelste 'hick-up' in de uitvoering van de versterking, maar mogelijk zullen we over niet al te lange tijd kunnen concluderen dat het inderdaad een 'keerpunt' te noemen is.

In al die jaren dat Groningen serieus onveilig was, kreeg de overheid een snelle beoordeling, laat staan adequate maatregelen en acties, niet voor elkaar. Maanden en

jaren lekten weg. Pas nu er een norm ligt die alle panden “veilig” kan verklaren (ja, ook die in de stutten) wordt plotseling wél werk gemaakt van snelle, pragmatische beoordelingen (typologie- en praktijkaanpak). Zonder dat we de funderingen mee nemen – want ja, daar kunnen we niet aan beginnen. Let maar op: voordat we het goed en wel in de gaten hebben, is de gehele versterkingsoperatie verdampt. Het traineren van NAM en Rijksoverheid is daarmee bewezen effectief en lonend geworden. Trots zal het Rijk het komend jaar melden dat heel veel mensen ‘duidelijkheid’ hebben gekregen en opgelucht zal eraan toegevoegd worden dat vrijwel alle woningen veilig blijken te zijn. In 2022 zal niet alleen de gaskraan dicht gaan, maar kan ook de NCG zijn einde aankondigen. Nog een paar losse eindjes moeten dan afgemaakt worden (niet alle woningen met een versterkingsadvies uit 2016 zijn dan al klaar), maar dat kan de aannemerscombinatie B6 ook prima doen. Beter zelfs.

Blijft over de schade. Vrijwel heel 2020 lagen de schademeldingen rond de duizend *per week*. Een ‘issue’ was dat nauwelijks. Althans niet in het publieke debat. Niet in het Bestuursakkoord. Niet in de media. Wel intern bij het Instituut Mijnbouwschade Groningen. Niemand had rekening gehouden met deze enorme aanhoudende toename van schademeldingen. De grote vraag is natuurlijk: hoe komt dat? Het meest voor de hand liggende antwoord werd door wetenschappelijk onderzoek geleverd: “Er zijn zoveel schademeldingen omdat er zoveel schade is”. Natuurlijk, het feit dat IMG een ander schadegebied hanteert (of hanteerde?), een laagdrempelige procedure kent en overzichtelijke schade relatief snel vergoedt, heeft de meldingsbereidheid zeker verhoogt. Maar dat is nog geen verklaring voor de aanwezigheid van de enorme veelheid van de fysieke schade. Een analyse van de aard en omvang van de schade(rapporten) is niet gemaakt. Traditiegetrouw onderzoekt het IMG nu of de schade *kan zijn gekomen* door trillingssnelheden van afzonderlijke aardbevingen. Ook hier geen keerpunt te bekennen.

Waarom wordt het onderzoek nooit omgedraaid? Waarom wordt nooit begonnen met het vaststellen en analyseren van de schade en vervolgens geredeneerd naar wat heeft ‘dus’ de mijnbouw voor effect gehad? En wat ontbreekt in onze modellen om dit te kunnen verklaren?

2020 was geen keerpunt, maar wel de opmaat naar een laatste kruispunt. 2021 gaat hoe dan ook beslissend worden. Begin van dit jaar zal IMG haar koers gaan bepalen in reactie op de adviezen die het heeft gekregen (Zettingsschade, Mestkelderadvies & diepe bodemdaling).

Het IMG staat daarmee op een kruispunt, zij moet beslissen of ze in de comfort-zone van een zuivere schade-afhandelingsinstantie blijft zitten -oogkleppen op, wetten, regels, en technische adviezen blind volgen, blik extra mensen erbij, en dóór!- of een zelfstandig bestuursorgaan met eigen visie, blik naar buiten, (gespreks)partner van de samenleving, gericht op het oplossen van problemen. Het IMG aarzelt, maar zal een knoop moeten doorhakken. Wordt het een keerpunt?

De Tweede Kamerleden moeten beslissen of zij op de valreep van de verkiezingen nog een wet willen aannemen waarvan zijzelf of hun opvolgers zich over twee jaar afvragen hoe ze dat hebben kunnen doen. Konden ze bij de Toeslagenaffaire nog zeggen dat “ze de gevolgen ervan niet hadden kunnen overzien”, in dit geval zijn ze ruimschoots met de gevolgen bekend en er royaal voor gewaarschuwd.

Waar het dan heen moet? De schotten tussen schade en versterken moeten eruit. Bij elke woning moet gebeuren wat nodig is. Inclusief de funderingsproblematiek. Ook daarvoor wordt 2021 beslissend. Blijven we daar omheen lopen of kijken we het monster in de bek? Voor het niet meenemen van funderingsschade bij schadeafhandeling, noch bij het opstellen van versterkingsadviezen, ontbreekt iedere wettelijke grondslag. Toch gebeurt dit systematisch. Wie heeft het lef dit probleem serieus te agenderen en aan te pakken? Hoe lang accepteren lokale bestuurders dat we versterkingsadviezen maken die “niet aansluiten bij de werkelijke staat van de woning”? Hoe lang houden we vol schades bovengronds zinloos te herstellen, omdat we de onderliggende problemen niet erkennen?

Kortom; in 2021 zal blijken of we de problematiek in volle omvang onder ogen willen zien, of dat we -ondanks de Toeslagenaffaire en de komende parlementaire enquête Gaswinning- doormodderen, pappen en nathouden. In het ergste geval gaan we de kant op dat bewoners over de hele linie (schade en versterken) kansloos in bezwaar en beroep gaan, dat bewoners aan randen, of bewoners die de stuwmeerregeling hebben geaccepteerd, bij nieuwe schademeldingen als fraudeurs worden weggezet. In het beste geval maakt de Tweede Kamer bij de wetsbehandeling (zou die nog komen?) de weg vrij voor een integrale benadering waarbij gericht, probleemoplossend gewerkt kan worden. En maakt het volgend kabinet dit in een nieuw regeerakkoord definitief mogelijk. 2021: Wij zijn er klaar voor!

Eerste brief over Versterken na het Bestuursakkoord verstuurd

Deze week ontvangen duizenden woningeigenaren van het gaswinningsgebied een brief over wat de bestuurlijke afspraken voor hen betekenen. Hoeveel brieven het precies zijn is voor ons niet te achterhalen, deels gaat het bovendien ook over adressen van woningbouwcorporaties. Deze brief is het eerste concrete product van de Bestuurlijke Afspraken van vorig jaar november. Wat valt ons op?

Om te beginnen zijn de brieven alleen verstuurd naar de mensen die in het zogenaamde, bestuurlijke 'blokje A' zitten. Dat wil zeggen: eigenaren die een versterkingsadvies hebben of binnen een half jaar krijgen. Maar de kern van de bestuurlijke afspraken was nu juist de *clustering*. Er mochten geen grote verschillen ontstaan tussen eigenaren waarvoor min-of-meer toevallig al wél, en eigenaren waarvoor toevallig nog géén versterkingsadvies is gemaakt. Dat betekent dat óók de directe buren van de eigenaren mét versterkingsadvies in hetzelfde regime moeten vallen ('blokje B' in het bestuursakkoord). Gelijke monniken, gelijke kappen. Het had dus voor de hand gelegen dat deze beide buren (het hele cluster) gelijktijdig, dezelfde brief hadden gekregen. Daar is, om voor ons onduidelijke redenen, niet voor gekozen. In plaats daarvan wordt gecommuniceerd langs de 'bestuurlijke logica' (blokjes-redenering) en niet langs de burger/bewoner-logica (de clusters). Nu worden de buren van de mensen die een brief hebben gekregen alsnog onzeker en ligt sociale onrust opnieuw op de loer. Wat ons betreft onbegrijpelijk en een gemiste kans.

Dan de brief zelf. Die is netjes persoonlijk geadresseerd. Dat suggereert dat de brief ook daadwerkelijk voor jou en jouw situatie is opgesteld. Maar dat is maar ten dele waar; alle duizenden 'blokje A-bewoners' hebben exact dezelfde brief gekregen, of er al anderhalf jaar een versterkingsadvies ligt of nog helemaal niet. Maakt niet uit. Voor sommigen zal het belangrijkste nieuws zijn dat zij kennelijk voor 1 juli (dit jaar!) een versterkingsadvies krijgen.

In de brief worden de eigenaar twee mogelijkheden aangereikt, "gewoon doorgaan" op de ingeslagen weg en de woning conform het versterkingsadvies versterken óf kiezen

voor een nieuw (lichter) versterkingsadvies en een vergoeding van “*maximaal* (?! Hoezo? Het kan ook minder zijn?) *30.000 euro*”. Dit bedrag wordt uitgesplitst in drie onderdelen waarbij het hopelijk niet de bedoeling is dat die drie keer afzonderlijk moet worden aangevraagd en verantwoord. Bij het bedrag is een voetnoot opgenomen: “*Bent u niet de eigenaar van dit adres? Of komt u om andere redenen niet voor deze afspraken in aanmerking? Dan kunt u geen rechten ontlenen aan deze brief*”. Wat zijn die mogelijke ‘andere redenen’?? En waarom staat deze voetnoot bij het bedrag van 30.000 euro? En welke rechten kunnen eigenaren zonder ‘andere redenen’ aan deze brief ontlenen? Wij gaan ervan uit dat iedere eigenaar die deze brief heeft gekregen hier rechten aan kan ontlenen. Ook bijvoorbeeld de eigenaren van bedrijfs- of gecombineerde woon/werkpanden.

Het lijkt een overzichtelijke keuze tussen twee mogelijkheden maar zal in de praktijk door velen worden ervaren als een ingewikkelde keuze die veel vragen oproept. De NCG neemt daarover “*in de loop van 2021*” contact met u op om de “*precieze voorwaarden van deze twee mogelijkheden door te nemen*.” Totdat u die ‘precieze voorwaarden’ kent, is het sowieso moeilijk een goede afweging te maken. Als u, zonder deze voorwaarden te kennen, uw woning wilt laten versterken volgens het bestaande versterkingsadvies dan wordt u gevraagd “*contact op te nemen met uw bewonersbegeleider*”. Waarom? Zodat de NCG u nog een keer aan het twijfelen kan brengen? Waarom staat hier niet: “Als u zeker weet dat u uw woning conform het huidige versterkingsadvies wilt versterken geef dat dan zo snel mogelijk door, zodat we de uitvoering kunnen gaan plannen”. Dat was logisch(er) geweest, toch? Nu is moeilijk te zien hoe deze interventie de uitvoering gaat versnellen. Wat als je nu al maanden een versterkingsadvies in huis hebt en de bewonersbegeleider pas in oktober contact opneemt? En je daarna, alles afwegend, de definitieve keuze maakt voor uitvoering huidige versterkingsadvies? Er is dan alweer een jaar verloren gegaan.

Losjes wordt in de brief opgemerkt dat wanneer uw woning onderdeel is van een rijwoning, twee-onder-een-kapwoning of appartement u *samen met uw burens* een keuze moet maken. Daarmee wordt een potentieel bommetje gelegd onder betreffende burenenverhoudingen. Hoe maak je die keuze samen? En wat als de éne buurvrouw kiest voor zware versterking en de andere voor het geld, hoe kom je daaruit? Dit is één van de moeilijkste dingen die er is. Jammer dat hier niet direct begeleiding bij wordt aangeboden. “*Tijdens het gesprek met uw bewonersbegeleider* (u weet wel, ergens in de loop van dit jaar) *krijgt u uitleg over de mogelijkheden*”. De mogelijkheden zijn in deze

brief toch geschetst? Twee mogelijkheden, that's it. Of toch niet? Sowieso is het de vraag wat deze individuele keuzemogelijkheden gaan betekenen voor alle pogingen om collectief, als dorp of buurt gezamenlijk, iets te maken van de versterkingsoperatie.

Er lijkt -overigens terecht- geprobeerd om de brief kort te houden. Maar een omissie is volgens ons toch om even die mensen die een versterkingsadvies, inclusief een normbesluit in huis hebben (let op: bezwaartermijn zes weken!), te informeren over wat ze daar nu mee moeten doen. Wat betekent dit nu? Ook op de website waarnaar verwezen wordt staat weinig extra informatie en specifiek over de normbesluiten helemaal niks.

Opvallend is ook dat er een nieuwe manier van beoordelen wordt geïntroduceerd. Omdat *“het veel tijd kost om elk gebouw helemaal afzonderlijk te beoordelen”*. Vorig jaar rond deze tijd werd om diezelfde reden de praktijkpakket gelanceerd (Versnellingsmaatregelenpakket) nu wordt daar niet over gerept, maar gaat het over de 'Typologie-aanpak'. Hierover wordt al jaren gesproken, maar in de tijden dat vrijwel alle woningen als 'onveilig' zouden worden beoordeeld, kwam deze versnelde aanpak niet van de grond. Nu in de meeste gevallen een beoordeling op basis van 'nieuwe inzichten' het predicaat 'veilig' zal opleveren kunnen we het blijkbaar wel. Op de Typologie-aanpak zelf komen we in een volgende nieuwsbrief nog uitvoerig terug.

Tot slot valt op dat de brief is verstuurd door de NCG, de organisatie die de uitvoering van de versterking doet, en niet (mede) namens diens opdrachtgever, de gemeenten. Juist deze 'extra afspraken' komen van uw gemeente, uw gemeente heeft ook bepaald of en waar u bent opgenomen in het Lokaal Plan versterken. De gemeente bepaalt, de NCG voert uit. Zo hadden wij het althans begrepen en in die context was het misschien niet onlogisch geweest wanneer de gemeente mede-afzender zou zijn geweest.

U kunt de brief [hier](#) zelf nalezen. Vallen u nog andere dingen op? Laat het ons weten. We zijn ook wel benieuwd of eigenaren hiermee voldoende duidelijkheid hebben gekregen om verder te kunnen. Geeft dit richting aan waar u aan toe bent? Of juist helemaal niet? Bent u opgelucht of in vertwijfeling geraakt? Heeft u behoefte aan hulp bij het maken van een keuze? En zo ja, aan welke vorm van ondersteuning of begeleiding zou u dan behoefte hebben? Laat het ons weten! Welkom@gasberaad.nl. Wordt vervolgd!

De eerste ervaringen met de waardedalingsregeling: Wob-verzoek en schriftelijke vragen

Toen op 1 september 2020 de waardedalingsregeling van het IMG voor de gemeenten Loppersum en Appingedam van start ging werden er binnen een week 4.000 aanvragen gedaan. Nadat de gemeenten Groningen en Het Hogeland vanaf 1 november ook mochten aanvragen liep het aantal op tot ruim 61.768 (stand eind 2020). Vanaf nu kunnen ook de eigenaren in de gemeenten Midden-Groningen, Delfzijl, Aa en Hunze, Oldambt en Westerkwartier een aanvraag indienen.

Het Groninger Gasberaad is blij dat er een regeling is die de waardedaling van privé-eigendom vergoedt. Het grote aantal aanvragen dat in korte termijn is gedaan laat zien dat er een behoefte is en dat bewoners de regeling weten te vinden. IMG verwacht in totaal zo'n 95.000 aanvragen te krijgen voor compensatie als gevolg van waardedaling veroorzaakt door de gaswinning.

Met de aanvragen kwamen ook de vragen over de uitvoering van de regeling.

Er bleek geen uitgeschreven regeling, alleen tekst en uitleg op de website van IMG moest houvast bieden voor de informatie. Omdat die teksten in de loop van de tijd werden aangepast en aangevuld leidt dat tot soms tot verwarring. De kernvraag: 'Waarop heeft een aanvrager precies recht, waar staat dat beschreven, en waar is dat op gebaseerd?' was niet vanaf het begin volstrekt helder. Nog steeds ligt het percentage afwijzingen van de aanvragen op ruim 25%, een signaal dat lang niet voor iedereen helder is of hij/zijn in aanmerking kan komen.

Wat niet hielp was het bedrijfsongeval van 88 uitgekeerde waardedalingsvergoedingen waarvan het IMG stelde dat deze onterecht waren omdat ze volgens gecorrigeerde lijsten van de NCG in de sloop- nieuwbouw zouden zitten. Daar gingen verschillende dingen mis, voor aanvragers was niet duidelijk dat ze dan niet in aanmerking zouden komen. Maar is dat ook zo?

Daarnaast was kennelijk de informatie van NCG waar IMG zich op baseerde niet correct

of volledig. Minister Wiebes besloot ongekend snel dat de bedragen niet hoeven worden teruggevorderd, aangezien bewoners het niet hadden kunnen en hoeven weten. Fijn voor de bewoners die het betrof maar uitermate pijnlijk voor hun burens in dezelfde situatie, die er domweg nog niet aan toe waren gekomen om het aan te vragen. Bovendien werd een discussie of het hier inderdaad om een volledig 'onverschuldigde betaling' ging, zo voorkomen.

Het niet publiceren van een juridische regeling door IMG is niet transparant, het zorgt voor onduidelijkheid en het beperkt de rechtszekerheid van aanvragers. Het IMG beroept zich op het feit dat de regeling in feite niets anders is dan een toepassing van het Burgerlijk Wetboek en dus openbaar. Op zichzelf hebben ze daar gelijk in maar wij denken dat de vertaling van het 'algemene schadevergoedingsrecht' in het Burgerlijk Wetboek naar de toepassing in dit specifieke geval van waardedaling door mijnbouw wel had kunnen helpen in de duidelijkheid vooraf. Ook voor hun eigen medewerkers, juristen, front-officemedewerkers en bewonersbegeleiders, is een eenduidige uitleg van de regels van belang. Daarvoor zijn wel interne richtlijnen opgesteld maar die worden niet vrijgegeven. Inmiddels hebben wij een Wob-verzoek lopen om die interne richtlijn alsnog openbaar te krijgen.

Het feit dat de versterkingsoperatie invloed kan hebben op de waardedalingenregeling roept – ook bij ons – veel vragen op. Hierover is in de aanloop naar de waardedalingenregeling nooit gesproken en ook in het advies van de commissie Hammerstein (waar de regeling op is gebaseerd) komt dit niet aan de orde. Wij hebben het IMG in december vorig jaar schriftelijke vragen gesteld, onder anderen over de precieze uitwerking van de relatie met de versterking. De gestelde vragen zijn [hier](#) te lezen.

Wij houden u op de hoogte van de beantwoording. Inmiddels hebben we meer vragen die we aanvullend zullen stellen. Waaronder de geografische afbakening waarbinnen eigenaren in aanmerking komen voor vergoeding. De openstelling van de regeling wordt gefaseerd per gemeente maar het gaat daarbij niet om alle woningen in die gemeenten. Op de website van IMG wordt op de ene plek gesproken over 138 specifieke postcodegebieden en op een andere plek over het gebied waar aardbevingen uit het Groningenveld voorkomen. Dat laatste gebied is groter dan 138 postcodegebieden. Sinds kort meldt IMG op de website dat "*niet-ingezetenen*" in de loop van het eerste kwartaal 2021 een aanvraag kunnen indienen. Wie zijn dat? Niet woonachtig binnen de 138 postcodegebieden? Maar wat voor zin heeft een aanvraag dan? Mensen die hun

huis verkocht hebben en naar Friesland zijn gevlucht? Maar de aanvraag wordt toch gedaan op basis van de postcode van de woning waar de waardedaling voor wordt aangevraagd? Niet op huidig woonadres? En als het inderdaad om de oud-eigenaren gaat die hier niet meer wonen, zouden die in veel gevallen niet al een regeling met NAM hebben getroffen? En zouden zij de website van IMG nog uitpluizen?

Tot slot, IMG heeft gekozen voor de berekening van de waardedaling volgens de methode Atlas voor gemeenten (het advies van de commissie Hammerstein). Op deze methode is stevige kritiek gekomen, onder andere van professor George de Kam. Zijn rekenmethode (Invisor) geeft naar zijn stellige overtuiging betere (want eerlijkere) uitkomsten, met name voor huizen aan de randen van het gebied. Of dit ook zou gelden voor de waardedaling van uw huis kunt u narekenen op de site: www.bezwaar-waardedaling.nl. Daar staan ook voorbeelden van bezwaarschriften indien u vermoedt dat de berekening beter kan dan wat IMG heeft berekend.

Op [onze website](#) vindt u meer informatie over de eerste ervaringen met de waardedalingregeling. Heeft u zelf ervaringen waar u zich over verbaast, heeft u vragen of opmerkingen? Mail ons dan: welkom@gasberaad.nl

Reactie Groninger Gasberaad op de brief aan de 2^e Kamer - Professionals over de versterkingsoperatie

Op 17 december 2020 verscheen het rapport van Gronings Perspectief: *Professionals over de versterkingsoperatie; verloop en impact op bewoners en gemeenschappen*. [Het rapport](#) presenteert de resultaten van een onderzoek naar - hoe kan het ook anders - de meningen en ervaringen van professionals met en in de versterking. De 18 geïnterviewde personen werken bij onder andere de NCG, gemeenten, bouwbedrijven, woningcorporaties en welzijnsorganisaties.

De eerste bevindingen in het rapport liegen er niet om, zoals blijkt uit het volgende citaat uit het rapport: "Professionals karakteriseren de versterkingsoperatie als zeer complex: de omvang en verscheidenheid aan projecten binnen de versterkingsoperatie is groot...

Extra complicerend én vertragend zijn echter de vele **veranderingen in de inrichting** van het versterkingsproces, als gevolg van veranderende kaders en beleid. Hierdoor neemt **onrecht en ongelijkheid** bij bewoners toe. Professionals geven aan dat de telkens nieuwe kaders **onuitlegbaar** worden".

Iets verderop in het rapport wordt de volgende serie problemen door de professionals aangestipt. Voor het gemak zijn ze in het rapport vetgedrukt. Veel instanties en een **gebrekkige afstemming** leiden tot zorgen over **de communicatie** en zorgen ervoor dat bewoners regelmatig van het kastje naar de muur worden gestuurd, of dat valse verwachtingen worden gewekt. Verder ontbreekt het volgens de professionals aan **overzicht over of afstemming in het totale proces**. Te veel partijen bemoeien zich met een deeltje van het proces, het complete overzicht ontbreekt. De onderzoekers zelf vragen zich af wat nu eigenlijk **het doel is van de operatie en wat de rol is** van de verschillende partijen. Complexiteit zonder afstemming, regie of coördinatie. Niemand die het geheel overziet. Een conclusie die overigens geheel in lijn is met onze conclusies uit de barometer Boudel op Rieg.

De consequenties landen bij de bewoners. Bewoners voor wie de versterkingsoperatie zwaar is, al dan niet gecombineerd met processen om te komen tot schadeherstel. Verbouwen, (tijdelijk) verhuizen, een nieuw huis bouwen, onzekerheid over wat er gaat gebeuren door onduidelijkheid, tegengestelde informatie of ontbrekende informatie. Bewoners die intussen 5 jaar in een dergelijke situatie zitten en die hun vertrouwen in de overheid en in een goede afloop volledig kwijt zijn.

Met deze passages uit het rapport als achtergrond is de brief die de Minister van BZK op 17 december 2020 naar de Tweede Kamer stuurde (kenmerk: [2020-0000747965](#)) wel opmerkelijk te noemen. In die brief staat onder meer: "De belangrijkste aandachtspunten die naar voren komen uit dit rapport – kaders, complexiteit, communicatie en financiering – zijn herkenbaar en waren en zijn belangrijke onderwerpen van overleg met bestuurders in de regio en met maatschappelijke organisaties". En verder wordt er in de brief gezegd dat door het bestuursakkoord de kaders niet wijzigen en dat er keuzemogelijkheden bijkomen.

Het Groninger Gasberaad leest het rapport toch net iets anders. Op basis van het rapport, maar ook op basis van onze eigen ervaringen, is de kern van de problematiek volgens ons het ontbreken van regie, mede als gevolg daarvan een onduidelijke

rolverdeling en het ontbreken van samenhang tussen betrokken partijen en in het beleid. In de kern is het in de gesprekken over het bestuursakkoord hier juist niet over gegaan. Ons voornaamste bezwaar was juist dat de bestuurlijke afspraken verder borduren op een failliet systeem. Het bestuursakkoord met zijn nieuwe indeling in verschillende blokken leidt wel degelijk tot nieuwe kaders (dat wordt ook bevestigd door het rapport), het leidt tot nieuwe onduidelijkheid en tot nieuwe onzekerheid. Bewoners worden verplicht om opnieuw te kiezen, ook als ze eerder al eens gekozen hebben. Dat kan voor sommigen tot nieuwe vertraging leiden en het zal voor velen leiden tot nog meer stress. Een conclusie van het rapport is dan ook: "Dit totaalbeeld laat een haperend systeem zien... Met bewoners die volledig afhankelijk zijn van het systeem,...". In haar reactie gaat de minister hier niet inhoudelijk op in maar volstaat met het nogmaals uitleggen van de bestuurlijke afspraken. Het is ronduit jammer dat de Minister van BZK de signalen uit het werkveld niet heeft opgepakt om deze om te zetten in een werkwijze die een grotere kans biedt op het oplossen van de problemen van de bewoners.

Toepassing bewijsvermoeden: Het bevingsverhaal van Fred en Wilma

Wel of geen mijnbouwschade, daarover zijn Fred en Wilma het niet eens met TCMG (nu IMG). De bestuursrechter van de Rechtbank Noord-Nederland deed op 18 mei 2020 voor het eerst een uitspraak in een dergelijke beroepszaak en stelde TCMG in het gelijk. 'We zijn zwaar teleurgesteld', zegt Fred, 'weer voelen we ons niet serieus genomen. Maar we zijn nog niet verslagen en zijn inmiddels in hoger beroep gegaan tegen deze uitspraak. We blijven vinden dat TCMG in ons dossier niet heeft aangetoond dat de schade aan ons huis door andere oorzaken dan mijnbouw is veroorzaakt.'

[Lees hier](#) het hele verhaal van Fred en Wilma.

(Digitale) werkbezoeken Vaste Kamercommissie

EZK en Tijdelijke commissie Aardgaswinning Groningen

Op vrijdag 4 december 2020 kwamen de leden van de Tijdelijke commissie Aardgaswinning Groningen (deze tijdelijke commissie doet de voorbereidingen voor de parlementaire enquête gaswinning) op werkbezoek in het gaswinningsgebied. Naast een bezoek aan een winningslocatie van de NAM gingen de leden ook in gesprek met enkele inwoners. De kleinschalige setting, aan de keukentafel bij de inwoners thuis, bood ruimte voor open en persoonlijke gesprekken over de ervaringen van de Groningers.

In 't Zandt wandelden de commissieleden met een inwoner door het dorp om de impact van de aardbevingen en de versterkingsoperatie met eigen ogen te zien. Schade, al dan niet hersteld, 'nep-schoorstenen', de vele zonnepanelen, allemaal zichtbare gevolgen van de gaswinning. Over de onzichtbare gevolgen konden de inwoners ook wel wat vertellen. Er is onder de dorpsbewoners veel frustratie over het ontbreken van coördinatie en communicatie over welk huis wanneer aan bod komt. Dit komt nog bovenop de overlast van het af- en aanrijden van de vele vrachtwagens en busjes met bouw materiaal van de verschillende aannemers.

De commissie heeft aangegeven dat het werkbezoek heel waardevol was, de gesprekken met inwoners waren nuttig en indrukwekkend.

Ook de Vaste Kamercommissie EZK zou afgelopen november op werkbezoek komen. Helaas was dit door de coronamaatregelen niet goed te organiseren en werd dit omgezet naar een digitaal werkbezoek. Omdat juist het bezoek op locatie zo waardevol is, hebben wij samen met enkele inwoners een korte film gemaakt om de thuissituatie toch te kunnen laten zien. De film is [hier](#) te bekijken.

Samen sta je sterk (oproep voor logenotencontact)

Bij ons kwam het verzoek binnen van Hans van der Vleugel:

Ik ben op zoek naar eigenaren van boerderijen, of vergelijkbare, minder courante panden, die op dit moment aan het begin staan of bezig zijn met het overleg dat moet leiden tot een Definitief Ontwerp, of die al verder zijn in het versterkingstraject. Zelf weet ik sinds 1 september dat mijn huis, een Oldambtster boerderij uit 1906, versterkt moet worden. Het huis is geen monument, maar wel een zgn. "beeldbepalend gebouw". Wij vallen in de P50 categorie. Ik heb het BVVA (Bewonersvriendelijk Versterkings Advies) inmiddels ontvangen en van mijn NCG-bewonersbegeleider de toezegging dat ik ook het technische rapport krijg dat daaraan ten grondslag ligt. Het aan mij geleverde BVVA bevat verschillende voorstellen voor versterking die feitelijk niet kunnen werken. Ik wil me graag samen met anderen die in een soortgelijke situatie zitten sterk maken voor goed overleg om tot een Definitief Ontwerp te komen.

Wilt u zich melden bij het Groninger Gasberaad via welkom@gasberaad.nl?

Uit de oude doos - Waardedaling

Soms even terugkijken in de geschiedenis kan louterend, vermakelijk, leerzaam of verwonderend zijn. Niet voor niets is de rubriek "Uit de oude doos" een klassieker in vele club-, verenigings- en andere blaadjes. Het is te leuk! Vanaf nu in uw nieuwsbrief naast de vaste Bevingsverhalen, de Versterking in Beeld ook: 'Uit de oude doos!'

Dit keer de waardedalingsregeling. In het verslag van de Dialoogtafel van **24 april 2014** lezen we:

Dialoogtafel wil aanpassing waardedalingsregeling

De regeling is bedoeld om mensen die hun woning hebben verkocht te compenseren voor de waardedaling door aardbevingen en wordt half april gepubliceerd. De deelnemers aan Tafel begrijpen dat de NAM de huidige regeling snel wil toepassen, maar stellen op een aantal punten verbeteringen voor.

Ten eerste wordt een onafhankelijke toetsing gedaan van de methode die de NAM hanteert om de waardedaling te bepalen. Dat kan leiden tot een andere werkwijze. Als dat gebeurt, wordt bij de gevallen waarin door die nieuwe werkwijze een hogere vergoeding wordt vastgesteld, het verschil door de NAM alsnog aan de betrokkenen uitgekeerd.

De regeling geldt nu voor acht gemeenten in Noordoost Groningen. De Tafel vindt de gemeentegrenzen van beperkte betekenis. De NAM onderzoekt op verzoek van de Tafel hoe betere grenzen gedefinieerd kunnen worden.

De regeling is van toepassing op huizen die zijn verkocht. Mensen van wie de woning onverkoopbaar is geworden door de aardbevingen, kunnen volgens NAM een beroep doen op de bestaande commissie 'bijzondere situaties', die is ingesteld als vangnet voor schrijnende gevallen.

Bedrijfspannen vallen niet onder de waardedalingsregeling die nu van kracht wordt. De Tafel vindt het absoluut noodzakelijk dat de NAM voor waardedaling van bedrijfspannen ook tot een regeling komt.

De NAM streeft ernaar de regeling voor het einde van het jaar aan te passen op de punten die de Tafel naar voren heeft gebracht, zo mogelijk voor 1 oktober 2014.

NAM heeft uiteindelijk vrijwel niets met deze input gedaan (onafhankelijke toetsing van de methode om te komen tot waardebeoordeling?!) en tot op de dag van vandaag ervaren we de consequenties. Intussen is de NAM-regeling ter ziele en vervangen door de publieke regeling van het IMG. Belangrijkste verschil is dat nu ook niet-verkochte woningen in aanmerking komen -dankzij een interventie van de rechter. Maar iedereen die destijds met de gemankeerde NAM-regeling in zee is gegaan (zonder daarin een keuze gehad te hebben) heeft nu buikpijn. Overigens zijn een aantal discussiepunten van toen nog steeds actueel.

Help Toneelgroep Jan Vos vooruit. Een grotere tent

voor een groter bereik.

U herinnert zich ongetwijfeld de succesvolle voorstelling GAS van Toneelgroep Jan Vos. Deze en andere voorstellingen worden op locatie gespeeld in een open tent. Hierdoor konden afgelopen zomer de voorstellingen Corona-proof gespeeld worden. Maar door de anderhalve meter maatregel was er maar plek voor 50 mensen.

Om meer publiek te kunnen ontvangen is een grotere tent nodig. Een tent met een ruimere overkapping en een groter toneel, waarin ook tijdens de Corona crisis genoeg mensen ontvangen kunnen worden. En waarin er in betere tijden plaats is voor meer dan 300 mensen. Een tent voor de komende jaren! Zo'n tent wil Toneelgroep Jan Vos graag met uw hulp realiseren.

Help Jan Vos en geef perspectief in onzekere tijden. Doe een donatie en bouw mee aan de nieuwe tent.

Wilt u hen steunen en bent u benieuwd naar de tegenprestatie bij een donatie?

Klik op deze link: <https://www.voordekunst.nl/projecten/11503-help-jan-vos-en-bouw-mee-aan-onze-tent> (de actie loopt tot 20 januari).

Meer informatie

Wilt u meer weten over Toneelgroep Jan Vos en de voorstellingen, neem dan een kijkje op de website (<https://toneelgroepjanvos.nl/>).

Versterking in beeld

In deze nieuwsbrief een aanvulling op de reportage uit ['t Zandt](#).

Graag willen we ook de andere dorpen in beeld brengen. We vragen u daarom bij deze foto's te maken die de versterking bij u in de omgeving weergeven. Stuur ons de foto's met een begeleidend schrijven over: waar de foto's zijn genomen, wanneer en door wie, en informatie over de bouw. Een foto van het bord met informatie over de uitvoerder(s) is daarvoor voldoende.

Heeft u meer informatie? Bijvoorbeeld, tot welke batch deze versterking of sloop-nieuwbouw hoort, dan horen we dat uiteraard graag. Houdt u er rekening mee dat er geen herkenbare personen of items die naar personen kunnen leiden op de foto's mogen staan? Denk aan kentekens van auto's etc.

U kunt de foto's en tekst mailen naar welkom@gasberaad.nl

Ingezonden brieven

Wij ontvingen van Ugo Grave zijn nieuwe single "Ondergronds". De single gaat over aardbevingen. Ugo Grave is woonachtig in Oude Pekela en is muzikant. Als Groninger voelt hij zich betrokken bij de dingen die in onze provincie gebeuren zoals de aardbevingen. Wanneer hij de provincie rijdt en al de verstevigde en gestutte woningen en boerderijen ziet stemt hem dat niet vrolijk en geeft een gevoel van onmacht. Hierbij de link naar [YouTube](#) en [Spotify](#).

Uitkomsten onderzoek naar sociale relaties en het gedrag van mensen in aardbevingsgebieden in Groningen

Een aantal maanden geleden zijn gegevens verzameld voor het onderzoek naar de sociale relaties en het gedrag van mensen in aardbevingsgebieden in Groningen. Het onderzoek is afgerond en de uitkomsten vindt u [hier](#).

Gaswinning in het nieuws

De afgelopen periode was er weer veel nieuws te lezen over de gaswinning. Benieuwd naar alle artikelen? Op onze website vindt u een overzicht [tot nu toe](#).

Geen nieuwsbrief meer ontvangen?

[uitschrijven](#)